

Sygn. akt VI U 1492/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **W. W.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 21 marca 2013 r. znak (...)

w sprawie: **W. W.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o wypłatę wstrzymanej emerytury

oddala odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt. VI U 1492/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej W. W. z dnia 27 listopada 2012r. – na podstawie art. 151§1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267) odmówił uchylenia swojej wcześniejszej decyzji z dnia 25 listopada 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawieszala – na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) – prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, iż decyzją z 8 stycznia 2013r. podjął wypłatę emerytury na rzecz ubezpieczonej od dnia 22 listopada 2012r. w związku z ogłoszeniem w tym dniu w Dzienniku Ustaw z 2012r. poz. 1285 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. akt K 2/2012). Począwszy od dnia 22 listopada 2012r. utraciły moc prawną art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim znajdowały zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku prac. Organ rentowy podnosił, iż Trybunał Konstytucyjny nie wskazał ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej

daty utraty mocy prawnej wyżej wskazanych przepisów. Tym samym wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. nie ma zastosowania do przypadającego przed 22 listopada 2012r. okresem zawieszenia emerytury na podstawie art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. w związku z art. 103a ustawy emerytalnej.

Wobec powyższego brak było – zdaniem organu rentowego – podstaw do wypłaty ubezpieczonej wyrównania emerytury zawieszanej w tym okresie.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona W. W., domagając się zmiany decyzji z dnia 21 marca 2013r. poprzez jej uchylenie w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. oraz nakazanie organowi rentowemu wypłaty zaległej emerytury za powyższy okres wraz z odsetkami od każdej zaległej raty od dnia 21 listopada 2012r. Ubezpieczona uzasadniając swoje żądanie podnosiła, iż stwierdzenie Trybunału Konstytucyjnego, iż dany przepis pozostaje w sprzeczności z aktem prawnym wyższego rzędu powoduje, iż przepis ten nie powinien być już uwzględniany przez organy stanowiące prawo przy rozpatrywaniu spraw co do roszczeń przypadających za okres sprzed ogłoszenia wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując się na argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługiwało na uwzględnienie, jednak na podstawie odmiennych motywów od tych przedstawionych przez organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją organ rentowy odmówił uchylenia swojej wcześniejszej decyzji z dnia 25 listopada 2011r., którą wstrzymał ubezpieczonej W. W. wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011r. z powodu kontynuowania przez nią zatrudnienia.

Podstawą prawną tej decyzji były art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw oraz art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dodany do tej ustawy przez art. 6 pkt 2 wyżej wskazanej ustawy z dnia 16.12.2010r.).

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. akt K 2/12) – opublikowanym w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012r. – Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż powyższe przepisy są niezgodne z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska organu rentowego, przedstawionego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym powyższe przepisy uznane przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z ustawą zasadniczą mogą stanowić podstawę rozstrzygnięcia indywidualnych spraw obywateli także po ogłoszeniu wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw. Art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. oraz art. 103a ustawy emerytalnej utraciły bowiem moc – jako normy nie spełniające standardów konstytucyjnych – ex tunc, a więc od momentu wprowadzenia ich do porządku prawnego, a nie ex nunc – jak twierdził organ rentowy.

Rozważając żądanie odwołania Sąd Okręgowy dostrzegł jednak, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. dotyczył tylko tej grupy ubezpieczonych, która nabyła prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., a więc w okresie w którym ryzyko emerytalne nie obejmowało warunku rozwiązania stosunków pracy łączących osobę wnioskującą o świadczenie ze wszystkimi pracodawcami w czasie składania wniosku o emeryturę. Powyższą grupę ubezpieczonych wskazał wyraźnie Trybunał Konstytucyjny w pisemnych motywach swojego wyroku. Dla tej grupy osób ubezpieczonych ponowne wprowadzenie od 1 stycznia 2011r. warunku rozwiązania stosunku pracy jako warunku emerytalnego mogło stanowić zaskoczenie, nie było wszakże zaskoczeniem wobec wszystkich emerytów, którzy uzyskali prawo do świadczeń przed 1 stycznia 2011r. Nie wszyscy emeryci zostali bowiem

– przez wprowadzenie art. 103a ustawy emerytalnej – postawieni przez ustawodawcę w tak niekorzystnej sytuacji ze względu na wcześniej podjętą decyzję. W szczególności nie dotyczy to tych, którzy przeszli na emeryturę pod rządem art. 103 ust 2a ustawy emerytalnej (przed 8 stycznia 2009r.). Tym emerytom znany był bowiem obowiązujący ich od dnia 1 lipca 2000r. (a więc od dnia wejścia w życie art. 103 ust. 2a wprowadzonego do ustawy emerytalnej przez art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 stycznia 2000r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - Dz. U z 2000r. Nr 9, poz. 118) do dnia 7 stycznia 2009r. (od dnia następnego przestawał obowiązywać art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, uchylony art. 37 pkt 5 lit b ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowych - Dz. U. Nr 228, poz. 1507) dodatkowy warunek wypłaty emerytury w postaci rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowymi pracodawcami. Ubezpieczeni, którzy przeszli na emeryturę przed dniem 8 stycznia 2009r. (jak również ci którzy prawo do świadczeń nabyli od dnia 1 stycznia 2011r. i wobec których stosuje się art. 103a ustawy emerytalnej) byli świadomi konieczności rozwiązania stosunku pracy, a skoro kontynuowali zatrudnienie zdecydowali się na zawieszenie prawa do emerytury. Nieobowiązywanie przez pewien czas (od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.) tego warunku mogło być dla nich co najwyżej, korzystnym zaskoczeniem (tak uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23.10.2013r. I UK 122/13 – LEX nr 1402594 czy też uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20.03.2013r. II AUa 508/12).

Ubezpieczona W. W. nabyła prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009r. , na mocy decyzji (...) Oddziału w B. z dnia 30.10.2007r. – od dnia 1 września 2007r. W treści tej decyzji organ rentowy wskazał, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż ubezpieczona kontynuuje zatrudnienie (k. 65 akt emerytalnych).

Powyższe okoliczności wskazują zatem, iż do ubezpieczonej nie ma zastosowania wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w zakresie żądanym w jej odwołaniu.

Zaskarżona decyzja – mimo wadliwego uzasadnienia - ostatecznie zatem odpowiadała prawu i dlatego na podstawie art. 477¹⁴§1 K.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa materialnego Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu odwołania.

Jedynie na marginesie powyższego rozstrzygnięcia dostrzec należy, iż oddalenie odwołania ubezpieczonej w niniejszym procesie nie stanowi przeszkody dla dochodzenia przez nią zawieszonych świadczeń w szczególnym trybie, na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. (Dz. U. z 2014r. poz. 169), obowiązującej od dnia 19 lutego 2014r. Przepisy tej ustawy w sposób korzystniejszy od skutków prawnych wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., unormowały sytuację prawną osób, którym zawieszono wypłaty emerytury w powyższym okresie. Jednak zgodnie z art. 9 ustawy z 13 grudnia 2013r. organ rentowy (po złożeniu przez osobę ubezpieczoną wniosku w trybie art. 7 ust. 1) zawiesza postępowanie, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie ustawy emeryt złożył odwołanie do sądu od decyzji tego organu w przedmiocie wypłaty kwoty zawieszonyj emerytury. Podjęcie zawieszonyj przez organ rentowy postępowania następuje na wniosek emeryta, w przypadku gdy sąd wydał prawomocne orzeczenie kończące postępowanie w tej sprawie.

SSO Janusz Madej